Published and distributed under permit (No. 761), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. ЧИСЛО 134. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПЯТНИЦЯ, 10-го ЧЕРВНЯ, 1921. VOL. XXIX. No. 134. JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, JUNE 10, 1921. THREE CENTS

СЕНАТ ТАКОЖ ЗА ЗМЕНЧЕННЄМ АРМІЇ.

ВІДКЛИКУЄ СВОЮ ПОПЕРЕДНУ УХВАЛУ ЗА ВЕЛИКОЮ АРМІЄЮ

ВАШІНҐТОН, 8. червня. — Сенат, котрий вчора голосував 35 голосами проти 30. за задержаннєм великої армії, нині цофнув свою ухвалу і 36 голосами проти 32 голосував за внесеннєм, щоби армія не виносила понад 150.000 мужа.

Ся ухвала значить, що протягом шістьох місяців від сеї ухвали міністер війни має відослати назад до цивілього життя 65.000 мужа з правильної американської армії, котра тепер виносить 215.000 жовнірів.

БОРОТЬБА ЗА ЗМЕНЧЕННЄ АРМІЇ.

Сенатор Водсверт, голова сенатового комітету для військових справ, до кінця боровся за армією ще найменче зі 170.000 мужа, але при кінці він побачив, що сила по противнім боці. Проти великої армії повставали передовсім сенатори Ла Фолет, Бора, Рід та Віліємс, з котрих кождий заявлявся за ще більшим зменченнєм армії, а сенатор Віліємс пропонував навіть, щоби армію зменчити до 50.000.

„Говорити, що ми потребуємо армії зі 170.000 жовнірів, є певного рода божевілєм," — говорив він. „На всякий случай се є ідіотство. Якби я самий міг се зробити, то я обтяв армію до 50.000 мужа. Були колись часи, що Злучені Держави чудово розвивалися з армією 25.000 мужа."

„Я пророкую", — говорив сенатор Бора, — „що як тепер сей конгрес не заведе ощадностий і не обітне видатки на постійну армію, то незадовго прийде конгрес, котрий обітне сі видатки далеко більше, як ми тепер пропонуємо."

Ухвала сенату піде тепер перед конференцію представителів обох палат; після всякої правдоподібности конференція прийде скоро до згоди, бо межи ухвалами обох палат нема великої ріжниці.

КОРАБЕЛЬНІ КОМПАНІЇ МАЮТЬ ВІДПОВІДАТИ ЗА НАДМІР ІМІҐРАНТІВ.

ВАШІНҐТОН, 8. червня. — Гасбенд, генеральний комішенер іміграції, заявив, що відповідальність за удержуваннє числа іміґрантів в межах, дозволених новим іміґраційним законом, спадає на корабельні предприємства.

Іміґраційні власти запропонували, щоби пашпортові власти позаграницями Злучених Дрежав обмежили число виданих пашпортів, але департамент стейту, до котрого належить ся справа, заявився проти сьої пропозиції.

ДЕМОКРАТИЧНІ КОНҐРЕСМЕНИ ПРОТИ ПРОГОЛОШЕННЯ МИРА З НІМЕЧЧИНОЮ.

ВАШІНҐТОН, 8. червня. — Демократичні конґресмени внесли до комітету для заграничних справ в палаті послів свій протест проти резолюції Портера, котра пропонує проголошеннє мирного стану межи Злученими Державами та Німеччиною й Австрією.

Вони опирають своє становище на тому, що така резолюція обкроює права президента Злучених Держав, до котрого одного належить справа роблення умов зі заграничними властями. Далі вони вказують, що така резолюція не довелаб до упорядковання міжнародних відносин, бо Німеччини не можнаби ніяк примусити до подібного кроку, хоч вона моглаби користати вповні з такої резолюції, примірoм, жадати звороту кораблів, патентів та всякої другої власности, забраної Америкою в час війни.

КОРАБЕЛЬ ВДАРИВ ОБ ЛЕДОВУ ГОРУ.

СТ. ДЖАН, Нова Фунляндія, 8. червня. — Англійський пасажирський корабель Ордуна доносить бездротним телеграфом з повного моря, що він дістав бездротну телеграму від британського товарового корабля Сіпула, що він зударився недалеко від Ст. Джан з ледовою горою. Телеґрама Сіпула говорила далі, що корабель затікає сильно, але помочи не потребує, бо сподіється о власних силах доплисти до порту. Мимо сего корабель Ордуна поплив до нього, щоби бути коло нього на всякий случай.

Корабель Сіпул має півпята тисяча тон містоти. Виплив він з Монтреалу до Даблина, в Ірляндії, наладований збіжем. На покладі має він 35 людий залоги.

Рівночасно з сею вісткою розійшлася чутка, що також пасажирський корабель Рошамбо зіткнувся з ледовою горою. Ствердженo однак, що ся чутка повстала з того, що Рошамбо телеграфував з моря, що він переїзджає тепер околицю повних ледових гір.

ПУЕБЛО ШУКАЄ ПІВТРЕТЯ ТИСЯЧІ ОСІБ.

ПУЕБЛО, 8. червня. Міський уряд та ріжні ратункові організації пошукують коло півтретя тисячі осіб, пропавших від часу повени. Число трупів зростає; досі зложено в публичних трупарнях до розпізнання 66 тіл. Тисячі робітників працюють усильно для ратовання міста та відшукання пропавших.

В місті вибухло богато случаїв тифу, як припускають від кепської води. Власти роблять відповідні заряджения, щоби не допустити до пошести. Міські водопроводи в одній части міста уже починають сповняти свою службу.

Прогібіційний директор стейту Колоредо оголосив, що в навіженій повеню околиці завішуєсь прогібіційний закон на 30 днів, щоби запобігти небезпеці пошесних недуг. Він дав відразу приказ післати в Пуебло 50 гальонів горівки, і казав, що незадово вишлеться більше.

СЛІДСТВО В СПРАВІ МАСАКРИ МУРИНІВ В ТУЛСІ.

ТУЛСА, Оклагома, 7. червня. — Генеральний прокуратор почав слідство в справі расової боротьби в місті тиждень тому назад, від котрої погибло 33 особи. Як перші обжаловані за заворушення мають станути властитель одного готелю, та ще три другі Мурини, яких обжаловують білі, що вони підбурювали Муринів до заворушень. Властитель готелю, котрий називається Стретфорд, утік уже до стейту Кензас і тому, щоби його дістати перед суд стейту Оклагоми, треба перевести ціле поступованнє екстрадиційне (поступованнє на случай видачі виновника з одного стейту до другого).

Другим цікавим фактом біжучого дня являється заява одного Мурина, котрий має склеп з мішаними товарами, а котрий каже, що він телефонував мейорови міста в день вибуху, що на довго перед вибухом, що в однім місци зібралася велика громада Муринів. На се мейор міста мав сказати, що він про се знає докладно від поліції, котра панує над ситуацією і не допустить до ніяких ексцесів.

СПРАВА НАДВИЖКИ ІМІҐРАНТІВ.

ВАШІНҐТОН, 7. червня.—Секретар (міністер) праці Дейвис заявив нині, що на його погляд кошта довороту тих італійських іміґрантів, які приїхали до Злучених Держав, а не можуть бути допущені через закон проти іміграції, повинні поносити самі корабельні компанії, котрі іміґрантів привезли. Компанії почали агітацію за тим, що конгрес ухвалив спеціяльний закон, на основі котрого надвишку в місяцю червни малобся почислити на місяць липень, але Дейвис заявляється проти сього.

Секретар праці заявив, що йому пояснили, що на основі італійських законів перевозові компанії малиб право жадати від завернених іміґрантів заплати за перевіз.

Як показують вчорашні обчислення, кромі Італійців своє число виповнили уже іміґранти з Люксембургу та Португалії.

САМОУБИЙСТВО У БОЧЦІ ВОДИ

Нюйорська поліція через двадни шукала Саумеля Ґернбахера, купця паперових торбинок, котрий пропав послідної неділі. Він пішов з дому в неділю, сказавши своїй жені, що іде до своєї канцелярії переглянути книжки. Коли він не вернувся вечером, жінка занепокоїлася тим, бо муж мав уже 76 літ, отже легко можна було сподіватися якого нещастя з ним. Питали спершу по знакомих, але не найшли. Допераа у второк поліція почала шукати його в канцеляріі його бизнесу. На сходах найшли його капелюх. Потім побачили, що стіни здовж сходів на слідуючий поверх помазані кровю. Пішли за кровавими слідами, котрі вели з пятого поверху на дах, а на даху до великої бочки з водою, яких 50 стіп високої. Покривало бочки було відчинене. Поліція прийшла до переконання, що тіло мусить бути в бочці. Візвано огневу сторожу, котра спустила усю воду, котрої було в бочці 10,000 гальонів. На дні бочки лежав самоубийник з підрізаним горлом та перетятими жилами на руці. Кажуть знакомі, що причиною самоубийства старця були фінансові клопоти.

ВЕТЕРАНИ ВІЙНИ ПЕРЕД КУЛАЧНОЮ ВІЙНОЮ.

ВАШІНҐТОН, 7. червня.—Демократичний конґресмен з Месечузетс, Галивен, заявив нині, що він приготовляє резолюцію, яку він незадово внесе в конгресі, на основі котрої всякі кулачні боротьби в Злучених Державах мають заборонені до того часу, поки не буде як слід розвязане питаннє заосмотрення ветеранів великої війни. Галивен не перечить, що його резолюція зміряє проти боротьби межи французьким боксером Карпентіє та американським боксером Демпсі, що має відбутися в липни в Джерзи Сіти. Він каже, що його обурює велика сума гроша, яку мае видатися на сю боротьбу в той самий час, як ветерани війни не забезпечені. Його обурює, що і один і другий боксер має дістати по кількасот тисяч долярів з кишені публики, тоді як тисячі ветеранів ходить без куска хліба.

ЖОНАТІ ЧИ НЕЖОНАТІ?

Др. Квінбі виголосив перед конференцією Американського Товариства Промислових Лікарів в Бостоні відчит, в котрім говорив, що жонаті робітники, заняті в бостонських фабриках, є богато гірші робітники як нежонаті. Він студіював карти роботи жонатих і нежонатих і переконався, що нежонаті опускають богато менче днів праці, як жонаті. Причиною сего має бути те, що жонаті часто мусять лишатися дома, як хтось з родини заслабне, або щоби помогти при праню.

НІМЕЦЬКА СОЦІЯЛІСТКА В ДОРОЗІ ДО АМЕРИКИ.

РИГА, столиця Латвії, 7. червня. — Сюди прибула німецька соціялістка Кляра Цеткін, бувша редакторка німецького жіночого тижневника „Ґляйхгайт" (Рівність), котра торік без дозволу французьких властий дісталася була на французький соціялістичний конґрес в місті Тур, у Франції. Вона прибула з Німеччини і хотіла дістатись до Москви на мітинг „третього інтернаціоналу". Її тут арештовано, але на інтервенцію послів Німеччини і Росії випущено на волю. Нині вночі вона іде в Москву.

АМЕРИКАНЦІ МОЖУТЬ ВІДВІДУВАТИ КАНАДУ БЕЗ ПАШПОРТІВ.

Канадійський департамент іміґрації та кольонізації повідомляє в офіціяльній заяві, що американські туристи до Канади не потребують пашпортів при приїзду до Канади або до виїзду з неї.

Зате іміґранти, походячі з Німеччини, Австрії, Угорщини, Болгарії або Туреччини, не можуть переїхати без пашпортів. Однак ся постанова не відноситься до тих, що не їдуть туди як іміґранти, але як відвідуючі край.

ЗОРГАНІЗУВАВ ВІДДІЛ ПРОМИСЛОВИХ РОБІТНИКІВ СВІТА В ТЮРМІ.

Перед судом в Санбері, Пенсилвенія, ставав Едвард Гармен, обжалований за те, що в тюрмі мав зорганізувати з других арештантів відділ Промислових Робітник Світа („Ай Даблю Даблю"), Гармен не перечив обжаловання, і суддя засудив його на сім місяців вязниці.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АДМІРАЛ СИМС НАЗИВАЄ АЙРИСЬКИХ САМОСТІЙНИКІВ В АМЕРИЦІ ОСЛАМИ.

ЛОНДОН, 7. червня. — Американський контр-адмірал воєнної фльоти Вилієм С. Симс, котрий тепер гостює в Англії, промовляв сьогодня на приняттю в „Союзі говорячих по англійськи".

Він сказав, що заповідає, що в недалекому часі народи англійської мови зійдуться в приязни і братерстві і запанують у світі.

Потім говорив про американських Айришів. Казав, богато з них не є Американцями, хотяй мають горожанські папери або й навіть родились в Америці. Вони, казав, є тоді Американці, як потребують гроший, а „шин-фейнерами" (айриськими самостійниками), як вийдуть на естраду промовляти. Вони, говорив Симс далі, є так як жебри, котрі мають білі або чорні смуги. Але вони не жебри ані коні а тільки осли.

ПОШЕСТЬ ТИФУ В ГАЛИЧИНІ.

В Станиславівщині по деяких селах ширяться в страшний спосіб пошести, як тиф і чорна віспа. На самий Великдень занедужала на пятнистий тиф учителька Михайлина Ставнича, а потім на тусаму хоробу положилася й учителька в Опришівцях, Марта Комаринська.

Пошесть тифу в Сокальщині потрохи вигасає. В Яструбичах померло від 1. січня до 10. мая с. р. 50 людий, що при 2.000 населення становить 2.5%. Правда, число се велике, бо в попередних роках нотовано 50 до 60 випадків смерти в цілому році. Та й тепер можна числити, що лише 25 до 30 із загального числа померших в сьому році пало жертвою тифу. А що тиф ще досі не вигас, винно саме населеннє почасти, бо замість спровадити до хорого фахового лікаря, волить радитись усяких недосвідчених повитух і знахорів та платить в десятеро більше як лікареви. Майже цілу зиму перебувала в Яструбичах санітарна валка з паровим досинфектором, яка одначе проявлала мало активности і легковажно ставилась до своєї задачі.

НІМЕЧЧИНА НЕ ВИЗНАЄ РАДЯНСЬКОГО УРЯДУ УКРАЇНИ

Німецькі офіціяльні круги спростовують заяву большевицької часописі „Новий Мир" про те, що заключення договору про виміну військово-полонених рівнозначно признанню Німеччиною українського радянського уряду. Німецькі круги говорять, що се не дипломатичний акт, а лише спеціяльна угода, яка торкається виключно військово-полонених і до того підписана не представником міністерства закордонних справ, а предсідателем централі для справ полонених.

„ВОЛИНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Організаційний гурток „Обєднання культурно-освітних організацій Волині" заініціював основання кооперативу „Волинське Видавництво" з тимчасовим осідком у Варшаві. Завданнєм кооперативу є видавати книжки, журнали, часописі та підручники. Тимчасова управа скличе небаром збір членів до одного з повітових міст Волині. Досі приступили до кооперативу усі волинські „Просвіти" та деякі другі кооперативи.

УМОВА МІЖ АНҐЛІЙСЬКИМИ І НІМЕЦЬКИМИ КАПІТАЛІСТАМИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ РОСІЇ.

УМОВА ЗРОБЛЕНА ЗА ЗГОДОЮ БОЛЬШЕВИКІВ, КОТРІ ПРИРІКАЮТЬ ЗАХІДНОЕВРОПЕЙСЬКИМ КАПІТАЛІСТАМ ВІДДАТИ ПРАВИТЕЛЬСТВО В РУКИ ВСІХ ПАРТІЙ.

БЕРЛІН, 8. червня (Есосіейтед Прес). — В берлінських кругах запевняють, що небаром прийде до співділання між німецькими і британськими капіталістами для економічного використання совєтської Росії.

Англійські і німецькі капіталісти заключили перед кількома днями між собою умову. Се сталось по гостині Леоніда Красіна, російського комісаря торговлі і промислу, в німецькій столиці.

Західноевропейські фінансисти і промисловці поставили яко одну з умов, ЩОБИ ЛЄНІН ПЕРЕСТРОЇВ МОСКОВСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НА ПІДСТАВІ КОАЛІЦІЇ, ВКЛЮЧАЮЧИ В НЬОГО ВСІ ПАРТІЇ КРОМІ ДАВНИХ МОНАРХІСТІВ.

Запевняють, що Лєнін небаром виїде до Берліна і Лондону на наради з підприємцями, котрі заключили англійсько-німецьку торговельну і промислову умову.

Загально відомо, що Леонід Крассін вів недавно переговори з німецьким промисловим магнатом Ґуґом Стіннесом.

СЕСІЯ АЛІЯНТСЬКОЇ НАЙВИСШОЇ РАДИ ВІДЛОЖЕНА НА НЕОЗНАЧЕНИЙ ЧАС.

АЛІЯНТИ ПОКИЩО ДЕБАТУЮТЬ НАД ЗАМИРЕННЄМ ГОРІШНЬОГО ШЛЕСКА. — АНҐЛІЯ ГОТОВА УЖИТИ СТРОГИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ПРИВЕРНЕННЯ ЛАДУ І СПОКОЮ НА ШЛЕСКУ.

ЛОНДОН, 8. червня. — Пропоновану сесію аліянтської Найвисшої Ради відложено на неозначений час. Се сталось наслідком домагання Франції, котра напирала, аби сесії Найвисшої Ради не скликувати поти, поки не буде привернений лад і спокій в плєбісцитовій области Горішнього Шлеска.

В тутешних урядових кругах запевняють, що Велика Британія готова згодитись на сю проволоку, але британське правительство настає, аби на Горішньому Шлеску примінено строгі засоби для привернення ладу, та щоби аліянти ставились абсолютно безсторонно до спору між Німцями і Поляками. Англія готова ужити сили, щоби створити невтральну область між воюючими сторонами.

Велика Британія покищо вижидає на звідомлення свого комішенера на Горішньому Шлеску, сера Гарольда Стюарта, і щойно по одержанню того звідомлення готова приняти проєкт Франції на складеннє комісії експертів (знавців), яка занялась би розслідом шлеського питання.

Здержливість Французів у виступі проти Поляків на Шлеску не вважають тут за перепону в замиренню Горішнього Шлеска. Також не допускають, аби се становище Франції могло причинитись до зірвання зносин між британськими і французькими контрольними урядниками на Шлеску.

НІМЦІ ПОБИЛИ ПОЛЯКІВ НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ.

НІМЦІ ПОБИЛИ ПОЛЬСЬКИХ „ПОВСТАНЦІВ" І ВЗЯЛИ 1.700 В ПОЛОН. — ПОЛЯКИ ПАЛЯТЬ, РАБУЮТЬ, НИЩАТЬ І МОРДУЮТЬ ПО СТАРОМУ ПОЛЬСЬКОМУ ЗВИЧАЮ.

ЛОНДОН, 8. червня. — В понеділок була битва між Німцями і Поляками коло Кандрін. Німці прогнали Поляків, задаючи їм дуже тяжкі страти. Поляки ударяли наступ пять разів, а по пятому разі тяжко побиті відступили.

Німці взяли в полон 1.700 Поляків.

Коли бранців приведено до міста, повстали серед міста дикі сцени. Публика напала на поліційні бараки. РОЗЛЮЧЕНІ БАВАРЦІ УБИЛИ 10 ПОЛЯКІВ З ПІМСТИ, ЩО ПОЛЯКИ РОЗПНЯЛИ НА ДЕРЕВАХ В СУСІДНЬОМУ ЛІСІ ТРОХ БАВАРЦІВ.

ПОЛЯКИ ВЧАСІ УТЕЧІ ВИСАДИЛИ У ВОЗДУХ ВСІ МОСТИ І РАБУВАЛИ ТА ПУСКАЛИ З ОГНЕМ СЕЛА.

Боротьба ведеться тепер кругом місцевости Бівара.

Перед приходом британського війська до міста Розенберг польські повстанці забрались за місто.

НІМЦІ НА ГОРІШНЬОМУ ШЛЕСКУ ПРИРІКАЮТЬ АЛІЯНТАМ ЗДЕРЖАТИСЬ ВІД НАСТУПІВ.

БЕРЛІН, 8. червня. — Британський комендант на Горішньому Шлеску одержав від генерала фон Гефера, вожда німецьких військових оборонних сил, запевнення, що він здержиться від усяких наступаючих рухів. Се запевнення він дав, по одержанню представлень зі сторони Англії і Франції.

Генерал Гефер видав комунікат з приводу сутички між Німцями і Французами коло Калінав. Він каже, що німецькі передні сторожі мусили посунутись до Розінанкав ізза нападу Поляків, а що Французи станули там проти тих передніх сторожий, то прийшло до перепалки, в якій полонено 7 Французів, з котрих двох є ранених.

Генерал Гефер каже у своєму комунікаті, що Французи повинні звинитись перед Німцями за сей виступ.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 ценітв.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ҐАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

ВЛАСТЬ ТА ЗАСАДИ.

Хто із захватом, а хто з острахом дивився на московський експеримент у заводженню соціялізму в економічно недозрілім краю. Хто із захватом, а хто з острахом дивився, як пхали московського мужика та робітника в комунізм — при помочи кулеметів, большевицьких інквізицій — чрезвичайок, та большевицьких розбишацьких продовольственних експедицій на Україну.

Три роки диктатура пролетаріяту чи там властиво над пролетаріятом. Три роки нищення буржуя, а ще більше робітника і селянина. Три роки нищення приватної власности. Три роки вижидання всесвітної революції.

А по трех роках?

Чи знищений капіталізм, і чи заведений соціялізм? Чи знищений буржуй, та приватна власність? Чи скасована торговля і капіталістичний промисл? Чи „врата адові капітала" завалені і чи настала всесвітна революція?

По трох роках глупого писковання в обороні сільської бідноти і нагінки на дрібних та середнозаможних селян, як на сільську буржуазію, Ленін трубить в усі труби до відвороту. Трубить на кождім зїзді, трубить на кождій конференції, гремить в кождій статті до кождої ґазети, що ще не погибла через брак паперу від його господарки. І на зїзді рад, і на конференціях для сільської господарки і наконець в петроградській большевицькій „Правді" завзиває до відвороту.

По трох роках кровавого большевицького походу на мужика як на ворога спільної ґрунтової власности, котру большевики хотіли завести в Росії як перший степень вимріяного ними раю на землі, приходиться большевикам проголосити приватну власність як основу господарки комуністичної Росії! Сам Ленін стає ангелом на брамі російського раю, раю приватної мужицької власности. Сам Ленін примилюєсь до того середнозаможного „мужичка", якого ще недавно буржуєм лаяв.

Те саме з торговлею. Накричавшися до захрипу, що торговля то спекуляція; виписавши томи „наукових" статий і фіри наукових праць про буржуазність, визиск торговлі; настрілявшися купців як рабівників; Ленін проголошує, що сю боротьбу треба перестати, як що край далі не має бути зруйнований до решти.

Заповідь сего величавого самобиття по щоці мали ми уже кілька тижнів тому, коли Ленін повідомив своїх однодумців, що всесвітна революція „болючо помало розвиваєся". Та сама революція, котру большевики заповіли на конець 1917. року, випророкували на весну 1918. року, перенесли на осінь 1918., відложили на літо 1919., щоби попробувати виждати її зимою 1920 на 1921. рік. Як в инчих справах, так і у всесвітній революції не повезло. Ленін став трубіти на відворот.

Очивидно, що його аґенти, як довго їм ще московські рублі стануть, будуть говорити, що новий Ленін такий самісенький комуніст, як Ленін з 1917 або 1918. року. Але навіть московські робітники знають, що Ленін, як новонавернений християнин „поклонився тому, що досі палив". З завзятого комуніста перемінився в ревного оборонця приватного капіталу, індивідуального предприємства та приватної торговлі.

Ось большевицька ґазета „Воля Росії" з дня 7. мая поміщує допись з Москви, в котрій пише про враження большевицького завороту на право (чи завороту назад?), і стверджує, що селяни спершу не вірили большевицьким декретам, а коли большевики дали доказ своєї доброї волі, селяни стратили поважання до комуністичної партії. „Давнійше немовби всі вірили: може бути, що комуністи таки мають слушність", — пише дослівно большевицька ґазета. „А тепер — самі себе відреклися. Так розуміє вартість комуністів народна опінія".

Богато було людий, які, хоч самі не-комуністи, поважали комуністів за їх щиру відданість своїм ідеалам. Не один, хоч не комуніст, бачив в комуністичних лідерах ідеалістів, що за свій ідеал посвячують щоправда життєм других людий, але й свого не пожалувалиб. Послідні донесення з уст самих таки большевиків показують, що се амбітники, які хочуть одного: власти. Які для власти зречуться усего, навіть себе самих, навіть того, що найдорозче кождій чесній людині: своїх прінціпів, своїх засад.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК.

(В 50-ті роковини уродження).

(Від власного кореспондента).

Здається, що між Вами, американські браття, які читаєте українські часописи, нема таких, які не знали би імени Василя Стефаника. Бо певне в якійсь часописи читали Ви якесь з його оповідань. А ті оповідання такі гарні, вони так сильно врізуються в душу, що хто хоч одно таке оповіданнє прочитав, той певне затямив собі і те оповіданнє і того, хто його написав.

Крім того з Снятинщини, звідки Василь Стефаник родом, є богато наших людий в Америці. Між ними певне є такі, що знали і його батька, поважного господаря з Русова, який тільки недавно помер, і його самого.

28. цвітня сього року Василеви Стефаникови минуло 50 років. З сього приводу я отсе розкажу Вам коротко про його життє і його твори.

• •

Як уже я згадав, Василь Стефаник уродився в Русові, Снятинського повіту, де його батько був заможним господарем. Батько віддав сина до ґімназії в Коломиї. Але скінчив ґімназію Стефаник не в Коломиї, а в Дрогобичі. В висших клясах Стефаник захопився тими народолюбними ідеями, які проповідали Драгоманів, Франко і Павлик, основателі українського радикалізму. За се польські власти прогнали Стефаника разом з покійним Лесем Мартовичем, що став також визначним українським письменником, з коломийської ґімназії. Оба вони, Стефаник і Мартович, скінчили ґімназію в Дрогобичи, де тоді директором ґімназії був український патріот Олександер Борковський, який щиро опікувався учениками Українцями, за що його польська Краєва Шкільна Рада швидко спенсіонувала.

Після скінчення ґімназії Стефаник вибрався до Кракова студіювати **медичину** в тамошнім університеті. Тут перебув кілька років, відвідуючи одначе часто рідне село.

В сім часі, під впливом того, що він бачив кругом себе на селі, збудився в нім особливий письменницький талант, такий, якого доси в українській літературі не було.

В 1897 р. появилася в популярнім часописі „Праця", — який видавав у Чернівцях відомий радикальний аґітатор і публіцист Вячеслав Будзиновський,—перші оповідання Стефаника. Крім редактора ніхто не знав, хто пише ті оповідання, бо вони були підписані тільки буквою С. Пригадую собі з „Праці" оповідання: „Синя книжечка" і „Рекрут".

В „Синій книжечці" описується думки селянина, який зійшов на біду, продав ґрунт і взяв собі в громадськім уряді „синю книжечку" (себто т. зв. **службову книжку,** яка була синьої краски), щоб іти до міста на службу. З сею синьою книжочкою — міркує він в розпуці—отворений йому цілий світ, може йти служити „і по панах і по жидаж і по всякій вірі".

В „Рекруті" описується, як батько, довідавшися, що його син застрілився в війску, їде на його похорон до далекого міста і везе з собою синову парубоцьку одіж, щоб похоронити його як „леґіня".

Були се не оповідання, а **малюнки.** Якби вам хтось на образі намалював того селянина, що сидить на приспі з синою книжочкою і говорить до себе, або того батька, що вбирає в трупарні сина в парубоцьку одіж і так само говорить з собою. Для вірности малюнку Стефаник уживає також тої сільської мови, якою говорять люди в селі, а саме діялекту з Снятинщини.

Такі всі його оповідання. Його вмілість вибирати такі сумні, глибоко вражаючі моменти з життя селян і так живо їх малювати, а при тім малювати їх способом думання і мовою селян, — викликала дуже глибоке враженнє.

В 1898 р. його оповідання появилися в Чернівцях окремою збіркою п. н. „Синя книжечка". Професор української мови й літератури в черновецькім університеті, д-р Степан Смаль-Стоцький, написав до сеї збірки передмову, в якій вказав на особливий талант автора.

Збірка „Синя книжечка" відразу здобула Стефаникови письменницьку славу.

Рівночасно львівський місячник „Літературно-Науковий Вістник", який виходив під редакцією проф. Грушевського і Івана Франка, почав містити дальші оповідання Стефаника.

В 1900 р. вийшла друга збірка оповідань Василя Стефаника п. н. „Камінний хрест".

„Камінний хрест", се перше оповіданнє в збірці. Описується в нім, як господар вибирається до Канади, а перед тим кладе на поли камінний хрест, де написано його імя і імя його жінки, щоби по них остала память в селі.

В 1901 р. виходить знов нова збірка оповідань Василя Стефаника п. н. „Дорога".

В першім оповіданню, яке називається „Дорога", Стефаник символічно описує, яка тяжка дорога того селянського сина, що пішов з села вчитися до міста і вивчився: село він покинув, а міські люди чужі для нього…

Сими трьома збірками Стефаник став найзамітнійшою появою в тогочасній українській літературі.

Та вийшовши на саму вершину літературної слави, Василь Стефаник перестав писати.

Ще в 1905 р. вийшла його збірка „Моє слово", але там було вже мало нового, а головно були передруковані ті оповідання, які були в збірках „Синя книжка" і „Камінний хрест".

Аж підчас світової війни в календарі „З крівавого року", який вийшов на рік 1916 р. у Відни, появилися два нові оповідання Стефаника, в яких описані події з початку війни.

Кажуть, що він має тепер цілу збірку нових оповідань.

Від 1900 р. Василь Стефаник осів на селі господарювати.

Я вже згадував, що він ще в ґімназії захопився радикальними ідеями. В університеті належав також до кружка української радикальної молодіжи в Кракові, а підчас побуту на селі брав участь у вічевім і читальнянім русі, писав дописи до радикальних часописів і т. п. Осівши на селі, працював далі в орґанізації радикальної партії.

В 1907 р., при виборах до австрійського парляменту, він був вибраний, як кандидат радикальної партії, **на заступника посла** в окрузі, до якого належав також снятинський повіт. Коли-ж в 1908 р. посол того округа д-р Володимир Охримович зрікся мандату, Василь Стефаник вступив на його місце.

В 1911 р. той сам виборчий округ вибрав його послом.

Як парляментарний посол увійшов Василь Стефаник до Української Національної Ради, яка утворилася в жовтні 1918 р. для здійснення української державности в Східній Галичині, і брав участь у працях Ради в Станиславові.

Коли Східну Галичину залила польська навала, Василь Стефаник остав на своїм господарстві в Русові, де проживає доси.

Гайдельберґ, 9. мая 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

ФРАНЦУСЬКИЙ ГОЛОС ПРО ГАЛИЧИНУ.

Французька ґазета каже, що Польща має дві границі, одну правну, визначену аліянтами, а другу безправну, назначену їй большевиками. — Галицька Україна, каже ґазета, не належить до Польщі, але є окремою державою.

В париській часописі „Лє Раппель" (ч. 18393 з 22-го квітня с. р.) появилася стаття п. з. „По заключенню риського мира", яка в українському перекладі звучить:

Як оповіщує декларація польського президента міністрів Вітоса, варшавський сойм ратифікував риський мир. До сеї події пишуть нам:

По заключенню риського мира з 18. марта, 1921 **має Польща дві східні границі:** одну **законну,** міжнародніми рішеннями визначену та приняту Поляками на основі міжнародніх договорів, а другу, поведену більше в сторону сходу, **що її визначив риський договір** між Польщею і совєтською Росією.

Перша границя, установлена Найвисшою Радою дня 8. грудня, 1919, веде від Німену попри Гродно, в напрямі направо, та сягає до Перемишля в Східній Галичині; друга, визначена риським договором, починається на схід від Полоцка, тягнеться спершу рівнобіжно до горішньої Березини, на схід від Минска, а опісля здовж Збруча, побічної ріки Дністра.

Перша границя основана мировим договором у Версалю і Сан Жермен, рішенням Найвисшої Ради з дня 8. грудня, 1919; далі зобовязаннями, що їх Поляки щодо сих договорів переймили добровільно, та декляраціею, зложеною Поляками з приводу конференції в Спа. Ся границя ознаменована яко „лінія Керзона".

Колиж дивитись зі становища правного, то Керзонова лінія обіймає собою дві частини: часть від Гродна по сю межу, де її визначує колишня галицько-російська границя; і сю часть, що простягається скрізь Галичину на схід від Перемишля та досягає території Чехо-Словаччини. Установа Найвисшої Ради обмежується щодо першої частини виключно на застійненню границь Польщі, не рішаючи нічого про політичний статут території, що лежить на схід від тої лінії яко колишня власність Росії.

Друга частина Керзонової лінії відмежовує від Польщі Східну Галичину, що давнійше належала до Австрії. А щодо Східної Галичини, то Найвисша Рада вже кількома ухвалами визначила її правне становище, знаменуючи сю область яко територіяльну єдність. По думці сан-жерменського договору та постанов Найвисшої Ради, право суверенности там належить до аліянтських держав, що проголосила й Рада Ліґи Народів дня 23. лютого, 1921.

А щодо території колишньої Росії, яка лежить на схід від Керзонової лінії та мала бути на основі риського договору прилучена до Польщі, немає покищо жадного правного удять лише на довершені факти. Се управильненнє було би прийшло щойно тоді, колиб усі народи були признали риський договір. Тут виринає питаннє незвичайно важне для політики Франції на Сході. Територія поза Керзоновою лінією а виділена риським договором, є заселена жителями непольської народности: Москалями, Українцями та Білорусинами. З огляду на се треба сказати, що ані совєтська ані демократична Росія ніколи не зречуться території, де польське населеннє творить цілком незначну меньшість. Ще гірше однак було би лишити се питання не порішеним. Повстає питаннє, чи не добре було-б, якби цілу справу поладнати так, що на области цілої спірної території заведений був би провізоричний лад, в якому приняло-б участь під міжнародною контролею ціле населеннє.

СЕ І ТЕ.

ГАЛИЧИНА — „СТРАЖНІЦА ПОЛЬСКІ"!

Польскі ґазети ще не перестали відати на Лойда Джорджа за його промову проти Польщі. „Дзєннік Звьонзкови", польський шовіністичний дневник з Шікаґо, приміром, містить довжезну статю лайки на англійського премієра під заголовком „Справа Східної Галичини".

Ся ґазета називає Східну Галичину східною стражницею Польщі. Каже, що Галичина була тою стражницею Польщі в нападах на Польщу Татарів та Турків.

Жаль лише, що польські письмаки не написали, хто кого боронив перед ворожими нападами Татарів та Турків. Польські історики стверджують, що Галичини Польща не боронила. Польський історик Лозінскі в своїй історичній праці під заголовком „Правем і Лєвем" кпить собі з польських перехвалок, що мовляв Польща боронила західну Европу перед нападами Татарів та Турків. Він виказує, що польська шляхта, котра була обовязана боронити край, але його не боронила. Край боронили самі таки люди, селяни на міщани. Славний провідник галицького повстання за часів походу Хмельницького на Польщу, Височан вславився передтим обороною краю перед нападами татарських загонів. Сей самий історик виказує, що польська шляхта краю не боронила, а лише руйнувала. Вона часто закликала Татарів, щоби вони взяли участь в ріжних межиусобицях межи польськими шляхоцькими родами Галичини.

Як що польська ґазета думає, що Галичина боронила Польщі, то й тут в нього правда на батяр: Повстання українських селян та міщан від самого заняття в 14. століттю сего краю по теперішню хвилю показують, якою захороною для Польщі була Галичина.

ЧИ БОЛЯЧКА МОЖЕ БУТИ ОБОРОНОЮ.

Зрештою, самий „Дзєннік Звьонзкови" признає що для Поляка пригадка про галицьку справу се немовби діткненнє болючого боляка, що вічно пригадує болячку.

Як боляк може бути рівночасно „Стражніцею Польщі", се хиба замотиличений шовінізмом редактор може відгадати. Хиба найлютійший ворог мігби побажати Польщі більше таких „Стражніц", на спомин про котрі Польщі робилобся так, як тому чоловікови, що через „стражніцу" спокійно на кріслі сісти не може.

ОТ РАЗ ПАТРІОТИ.

„Дзєннік Звьонзкови", належить до тих замотиличених ґазет, що хочуть такої Польщі. Се видно з його писанини, що він хоче мати на полудни одну „стражніцу" в Ґаличчині, другу на півночи в Ґданьску, трету на заході у Шлеску, четверту на північнім сході у Вильні. Бажати такої Польщі, оточеної з усіх сторін боляками, які ніяк не можуть погоїтися, поки вони до Польщі належуть, уважається за найкращий примір польського патріотизму. Зате люди, які хочуть Польщі без болячок, уважаються за ворогів Польщі.

Дивні діла Твої, Господи.

ХТО ВИНУВАТИЙ?

Каже далі шікаґовська шовіністична ґазета, що за польські боляки винувати не хто инчий, лиш Лойд Джорд.

Як так, то лікар котрий розрізує боляк з наміром вилічення його, винуватий за боляк чоловікови, котрий його має, лікар повиненби тимсамим заплатити відшкодованнє за біль при операції.

ДВІ МІРИ.

Старинні Римляни мали пословицю: Як двох робить те саме, то не є те саме.

„Дзєннік Звьонзкови" дає нам ілюстрацію до сеї пословиці. Він закидує Англії, що вона тому противиться прилученню Галичини до Польщі, бо Англія хоче експльоатувати нафтові терени в Галичині. Однак „Дзєннік Звьонзкови" бачить скалку в очах Анґлії, а не бачить поліна в сліпаках Польщі. Він бідкає над тим, що Англія хоче використувати нафтові терени, але він ані словом не чиркне про те, що Польща уже продавала галицьку нафту французьким нафтярям.

ЧИ СХІДНА ГАЛИЧИНА ВІДДАНА ПОЛЬЩІ?

„Дзєннік Звьонзкови" потім пише:

„Польща нібито є панею землі (Галичини), вона нею заряджує, а стан, викликаний анґлійською політикою, не дасться усунути, не дається забути, вічно заходять події, які пригадують, що мимо трактату з Росією та Україною, котрим признано Східну Галичину Польщі, зі становища межинародного права ся справа ще на далі лишається не развязана в наслідок спеціяльних застережень мирового договору у Версай і ще тепер є і на будуче буде дослідним полем для всякого рода інтриґ, ворожих Польщі".

Чиж не є се найкращим осудом польської політики супроти Галичини? Лишень, очивидно, від польського шовініста тяжко сподіватися, щоби він з фактів витягнув відповідні заключення. Він бачить, що риський договір віддав Галичину Польщі, але мимо сего Польща в Галичині спокою не має, що ся „полудньова стражніца Польскі" болить Польщу як незагоєний боляк; однак він не бачить, що риський мировий договір тому не відніс бажаного успіху, що в ньому про українське населеннє в Галичині говорило не українське населеннє Галичини, але московські зайди, котрим щастє та добро галицького населеннє таке потрібне, як собаці пята нога. Польський письмака не робить з того заключення, що мир аж тоді наступить у Галичині, як там настане лад, якого собі бажає галицьке населеннє; йому все ще здається, що тому винен і Лойд Джордж, і большевики, і Бог зна хто, а лишень не польська політика.

Польський письмака признає, що Галичина стане на все полем заграничних інтриґ. Однак він з того не робить заключення, що для самого здоровля Польщі треба, щоби сей край безустанних інтриґ усунути з Польщі. „Дзєннікови" здається, що якби так Англії або Лойда Джорджа не стало у світі, то Польща зараз подужалаб „на східних кресах" і Галичина з „больончкі" сталаби „полудньовов стражніцов".

Як бачимо, щоби стати польським редактором, треба собі наперед сказати мозок зоперувати.

ЩО ВАРТА БОЛЬШЕВИЦЬКІ ТОРГИ СХІДНОЮ ГАЛИЧИНОЮ.

Редактор опісля ще раз вертає до справи риського договору:

„Кромі справи Шлеска і Вильни, Полща буде ще мусіла боротися з анґлійською політикою за посіданнє Східної Галичини. Що правда премієр Вітос в одній зі своїх промов сказав виразно, що від часу заключення мира з Росією та Україною треба уважати справу Східної Галичини за замкнену (покінчену) і що Польща не признає уже нікому права вмішуватися в справу Східної Галичини, то однак мимо сего треба уважати за певну річ, що до суперечки межи Англією та Польщею за справу Східної Галичини прийти ще пусить".

Варта зазначити, що премієр Вітос і навіть „Дзєннік Звьонзкови" признає, що десь у світі існує Україна. Річ ясна, що для них ся Україна існує аж поза межами країв, загарбаних Польщею. Під польським пануванням української землі нема. Се їм большевики признали.

На большевицьке признаннє покликується і Вітос і „Дзєннік" але, як видно, не дуже вони там вірують в риські цирографи, котрими московські большевики записували варшавським чортам одну частину українських душ, а польські дипльомати московським комісарам другу частину українських душ. Як злодій, або розбишака, що допустився крадежи, і втік щасливо з дому, але чує, що його кождої хвилі можуть вислідити, так польські імперіялісти бояться, що риські договори межи двома злодіями української землі не поможуть і що незадовго їм відберуть зрабовану ними галицьку землю.

ХТО ТУМАНИТЬ „РУСКІ ЛЮДЕК"?

На прикінець статі „Дзєннік" остро нападає на галицьких політиків та їх політику за зробленнєм Східної Галичини незавизимою державою. Ґазета називає сих політиків не інакше як „аґентами Петрушевича" і не забуває додати давним польським звичаєм, що сі „аґенти туманять почціви рускі людек" і відривають його від спільної праці з „людем польскім"

Цікаво, що про туманеннє українського народу Галичини аґентами Петрушевича говорять також наняті за рублі большевицькі аґенти.

ЖЕРТВИ НАДІСЛАНІ ДО ВИДАВНИЦТВА У. Н. СОЮЗА „СВОБОДИ".

ПОМІЧ ДЛЯ Т. СТАРУХА

бувшого українського посла.

1) **Провіденс, Р. Ай.** Українці Бережанського повіту, замешкалі в Провіденс і Менвіл зложили дар в сумі $9.00, з слідуючою дopискою: „Складаємо на Ваші руки дар для Т. Старуха, котрий находиться в крайній нужді. Він витерпів три роки в тюрмі і тепер Ляхи випустили його на пів мертвого і стережуть його, а як прийде він до сили, то певно знов зачнуть знущатись над ним. Тому кождий Українець повинен знати, що ся ненависть ляцька паде на него не задля його справи а задля його колишньої завзятої оборони справ українського народа. Українці бережанського повіту і ті, котрі знають його колишню працю а теперішне терпіннє, повинні зібрати між собою дальші датки, щоб йому і його безпомічній родині помочи. — Жертвували слідуючі особи: Т. Заходник $2.00; по $1.00: А. Сидор, Гр. Бойко, Гр. Болюх, А. Баран (з Городниці), М. Варчак, Т. Гевка, Д. Лободяк; разом **$9.00.** — Збірку прислав Д. Лободяк.

2) **Олифант, Па.** о. Михайло Гурянський зложив **$2.00**

3) **Ню Йорк, Н. Й.** Александер Фішер зложив **$2.00**

4) **Бруклин, Н. Й.** Атаназій Гулей зложив **$1.00**

5) **Вотервлит, Н. Й.** о. Онуфрій Ковальський зложив **$1.50**

6) **Пасейк, Н. Дж.** о. Лев Левицький зложив **$2.00**

7) **Ню Йорк, Н. Й.** Олекса Камінський зложив **$1.00**

8) **Джерзи Сіті, Н. Дж.** Стефан Милянович зложив **$2.00**

РАЗОМ $20.50.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД КРАЄВОЇ ЧАСОПИСИ „ВПЕРЕД".

1) **Джерзи Сіті, Н. Дж.** На поклик в „Вперді" тов. Петра Греня зложили: Йосиф Сілецький $3.00; А. Савка $2.00; Андрій Шостак (з Філядельфії) $1.00. Разом **$6.00**

ПОМІЧ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ПОТЕРПІВШИХ У ВІЙНІ.

1) **Ню Йорк, Н. Й.** В. Мандзюк зложив від себе жертву на повисшу ціль для остаючих в Ліберци, в Чехо-Словаччині **$5.00**

Надіслані жертви до Видавництва У. Н. С. „Свободи" будуть скоро відсилані до поручених місць, осіб і груп потребуючих помочи.

Видавництво „Свободи",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДОПИСІ

БРУКЛИН, Н. Й.

Запомогова акція Комітету в Бруклині не устає.

В понеділок (6. червня) вислав Запомоговий Комітет нову посилку на руки Українського Горожанського Комітету до Львова у висоті 50 дол., до Відня вислав 15 дол., а до Праги 35 дол. Разом обі посилки виносять 300 дол.

Гр. Бардак, голова;
Павло Війтович, касієр;
Роман Кузьма, секретар.

МЕНВІЛ, Р. АЙ.

Яким способом можемо і мусимо ратувати Галицьку Україну.

Український Народний Союз, яко батько всіх иних українських запомогових організацій в Америці, повинен дати почαток до запомогової акції. Не чекаймо на других, не думаймо і не говорім богато, а тільки берімся до діла, до святого діла.

Нехай У. Н. Союз видасть як найскорше горячу відозву до всіх своїх відділів.

Нехай члени У. Н. Союза скажуть, чи поміч нашим галицьким братам потрібна, чи ні. Я від себе скажу, що потрібна, і то зараз потрібна, бо чим більше ми тут будемо кричати перед світом на весь рот і чим більше зберемо гроший, тим скорше Галицька Україна прийде до рівноваги і тим скорше поспекається жорстокої ляцької голоти. Даймо світови пізнати, що в нашім рідній краю має бути і **мусить бути** так, як ми хочемо, а не так, як хочуть Ляхи і недоляшки та їхні червоні союзники, московські жидки!

Се У. Н. Союз повинен зробити і мусить зробити як найскорше! За приміром нашої найстаршої організації в Америці підуть другі тутешні українські організації, бож і їх члени є нашими дітьми, а не пасербами Неньки України.

Коли члени наших організацій скажуть, що рідному краєви треба дати поміч, то вони її дадуть і припильнують, аби гроші були післані там, де належиться.

Як що буде скликаний народний зізд, чи сойм, в справі ратовання нашого старого краю, то делегати на той зізд нехай не приїздять з голими руками, але з **грішми**, бо без гроший не зробиться нічого. І премудрий Соломон з порожного не налле!

Українці в Америці і в Канаді! Горе нашої рідної країни є нам усім дуже добре відоме. Одні наші старокраєві земляки, ті, що за нашу Батьківщину наложили вже своїми головами, не потребують від нас нічого, того, що живим людям до життя потрібне. Але вони зі своїх могил кличуть нас до пімсти. Вони від нас жадають, аби ми пімстилися за їхні страждання, за кров і муки, яких вони зазнали в ляцькім царстві. А другі, ті, що лишилися при життю, кличуть до нас так: „Браття! Сестри! Поможіть! Дайте нам хоч маленьку поміч, що хто може, але дайте, бо як нас не заратуєте, то марно загинем!" Україна Мати хотіла би сама ратувати від загибели свої діточки-соколята, але що-ж, коли не може, бо до хреста прибита. Христа мучили раз, а Україну мучать тай мучать без перестанку. За що-ж нелюдські кати так страшенно мордують і нівечать нашу Неньку? А за те лише, що Вона бажає волі своїм дітям, що хоче для них добра, що наказує їх, аби вони не корилися польським і московським чортякам та щоб не гинули десьтам під тином.

Товариші і Товаришки! Киньте трошки більші лепти, щоб обтерти ті рани, які кроваляться на тілі нашої рідної Матери — нещасної України.

Товариші! Не слухайте нашептів московсько-жидівської погані! Не слухайте зрадників українського народу, але ратуйте те, що Вам найдорозше і наймилійше!

А Ви, Члени і Членицi українських організацій в Америці: Чи Ви не чуєте голосу тих наших рідних злидарів, котрі зза моря витягають до Вас свої висушені голодом руки? Дайте, ради Бога дайте кусок хліба нещасним старцям, калікам і сиротам! Та се-ж Ваші рідні браття і сестри ідуть передчасно в сиру могилу, або двигають важкі, дуже важкі кайдани! Беріться до праці, складайте жертви і заохочуйте до сього других людий, бо время люте, дуже люте!

Як ми зробимо свій обовязок тепер, коли ще не все пропало, то буде нам велика заслуга перед Богом, а честь і слава перед добрими людьми; але як ми позамикаємо на десять замків свої серця і кишені, то — ну... вже я не знаю що сказати на таку страшну закаменілість!

Менвільчанин.

$500 НА ВИДАННЄ АЛЬБОМУ СТАРО-УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.

По $5.00 зложили дальше: о. Іван Ортинський, др. Семен Демидчук, п. В. Кнігиницький, о. Олександер Пик, о. Йосиф Чаплинський.

Головна Управа стоваришення „Провидіннє" вислала просто на руки д-ра І. Свенціцького $50.00.

До тепер на руки о. Чапельського прийшло $45.00 просто до Національного Музея вислано $80.00; разом зложено $125.00

Поклики: о. В. Петрівський кличе о. Петра Понятишина, о. Николая Підгорецького, о. Гавриїла Мартяка; п. Евген Якубович кличе п. Василя Гришка зі Скрентону, п. Якова Випрука з Монтреалу; о. Лев Чапельський кличе о. Дениса Кульматицького; о. Михайло Кузьмак кличе о. Михайла Ірху з Монтреалу, о. Ярослава Скроцького; о. Іван Ортинський кличе п. Еміля Кульчицького з Філаделфії, о. Йосифа Дженджеру, о. Йосифа Боярчука; др. Семен Демидчук кличе о. Олександра Пристая, д-ра В. Сіменовича з Шікаґо, о. Івана Кутського; п. В. Кнігиницький кличе о. Володимира Лотовича, п. Івана Добрянського з Ню Йорку.

Жертви проситься висилати або просто до Національного Музея у Львові, ул. Мохнацького ч. 42, або на руки о. Льва Чапельського, 198 Ontario St., Cohoes, N. Y. Про жертви, відіслані просто до Музея, проситься повідомити о. Чапельського, в цили оголошення їх в часописях.

З поважанием,
о. Л. Чапельський.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Василь Баран, Шікаго, Илиноіс. — Ваш лист і витинок з газети дістали. Як побачите сими днями, ми його зужили. Дякуємо за труд.

НЕДОГОВОРЕНА КАЗКА

В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Написав О.

(Конець).

— Ов!

— А так, так. Я чув, що і в нашім селі хотять таке зробити і вже підпускають своїх агітаторів, аби народ підюдити, а потому прийдуть на готове і ві підете з торбами...

Когут налякався, аж йому морозом поза спину повіяло...

— Я поговорю зі старим; треба щось на те припадити...

— То ще й таке, що і наша Галина очком на тамтой бік ріки закидає і я знаю, що оден з тамтого боку хоче її сватати... Но, найби хоч оден сюди на її ґрунт пристав, то всі ми пропали...

— Треба тому зарадити. Слухай, Войтку, женися з Галиною...

Войтко скривився.

— Женитись? А деж вона для мене під пару? Вона хлопка, а я шляхтич. Вона би мені якраз за наймичку пригодилася...

— Ну, ну, не будь таким паном. Ви-ж обоє у Тереси у наймах були...

— Е, то що иншого. А все-ж я і до покоїв пані зайшов і мене трактували з вашеця, а вона все при коровах... і дотепер гноєм від неї чути...

— Слухай, Войтек! Не будь дурний. Поміркуй, яка у неї земелька, паном будеш і тоді вимастиш її перфумою так, що буде пахнути як фіялка...

— Може би воно і добре було...

— Навіть буде дуже добре... Я сам буду тобі за старосту і ще старого Була попрошу.

Когут пішов зараз до Була і сказав йому, яке розумне він видумав.

— Нічого з того, а дівчини силувати не можна.

— Але це конче потрібне для нашого спокою, — переконував Когут. — Галина хоче вийти за одного з тамтого боку ріки, за такого, що то богачам все відбирають, а роздають бідним. Подумайте, що з нами станеться, як така язиката шельма загніздиться в нашім селі...

— Гм... правда ваша — каже війт — хиба їм дати шлюб цивільний... на літа...! Я для Галини, бачите, маю иншого жениха та лише не знаю добре котрого, бо він ще з війска не вийшов... Тільки той Войтек хай дівчини не зражує до себе, хай до хати не пхається, поки справа не вирішиться.

Когут зараз приклицав Войтка до себе і розповів йому, що говорив Іван Бул.

— Тепер ти зроби так: пійди до хати Галини, викинь її звідтам, а тоді станемо перед громадою з довершеним фактом і справа пійде вже гладко. Дівка не буде мати де дітися і мусить вийти за тебе.

— Добре, женитись, то женитись, але як мені женитись на літа...

— Тихо, зроби так як кажу, а опісля зі старим поторгуємося...

Ще тогосамого вечера напав Войтек на хату Галини і викинув її на вулицю, а хату замкнув. Бідна дівчина впросилася на ніч до сусіди...

На другий день пішла з плачем до гмінної канцеляріі жалуватися.

Бул сердився. Післав поліцая за Войтком.

— Ти що виробляєш, паничу? Хиба я тобі не заказав: не лізь там?

— Я був пяний і не знаю, як воно сталося...

— Слухай, Войтек, маєш оженитися з Галиною на 25 літ...

— Ні, я на це не згоджуся, — каже Войтек. — Що-ж то за шлюб, що на 25 літ? Треба хату направляти, а може і нову поставити, треба запустіле поле обробити, вкладати... Я на це не дам сотика, бо не знаю, чиє воно буде за 25 літ...

— То всьо обійдеш з доходу з її поля, а рахунків складати не будеш...

— Я такого шлюбу на літа не знаю...

— То цивільний шлюб, провізоричний, зрозумів? Тепер і так в селі попа нема й нікому церковного шлюбу давати. Та ще слухай: щоб ті гольтіпаки зза ріки до нас не зайшли і не наробили нам бешкету, то ми огородимо наше село колючим дротом, а тебе зробимо громадським побережником, щоб того дроту пильнував. Будеш в старостві заприсяжений і будеш мати право носити бляху на грудях. За це дістанеш старий кожух, старі штани, нову полотнянку, пару чобіт і підшиттє, дві пари біля на рік і фузію на капслі...

— А ординарії?

— Жадної. З Галининого поля мати-меш хліба досить. Ти вже і так набрався досить грошей на це сватаннє. Буде з тебе...

— Чуєш, Галино? Файного будеш мати чоловіка. Хлоп як мальований...

— Я за його жадним світом не піду.

— Ага! Тобі той за рікою подобався... Нічого з того не буде... Як коли прийде до села, то його заарештуєм і до Пикулич відставлю... Та ти не маєш нічого до говорення.

На те відзивається Войтек:

— Я такого шлюбу на літа не приймаюся...

— Так вирішила громадська старшина...

— Я проти того зголошую рекурс до видялу повітового...

Бул і Когут поотвирали губи...

. . . . .

Який же конець цеї казки?

Підождіть, ласкаві читачі. Як прийде рекурс з „видялу", то вам розказувати-му дальше, але то перед весною не станеться.

НАДІСЛАНЕ.

На отсім місци поміщуємо статтю, в анґлійській мові, яку надіслала компанія Henry L. Doherty, котра оголошує у „Свободі" від 1-го червня свою велику кампанію для розпродажи шерів на високий процент. Грошеві льокації на сі шери є ґварантовані великими будинками, які побудовано в долі міста Ню Йорку і які є заняті бюрами богатих корабельних компаній, експортових і імпортових бюр, консулятами ріжних держав і приносять великі доходи з рентів. Ся компанія є в силі давати 6% на „преферд" шерах а кромі сего дає 2% з осягненого доходу приналежного до властителів „комон" шерів. Довголітне істнованнє сеї компанії і чесне веденнє сього бизнесу дає запоруку кождому, хто ульковує свої гроші в сій компанії.

Гідне уваги є й те, що теперішна кампанія розпродажи шерів остає під управою п. Ганса Ріґа, бувшого директора в державної кампанії Военної Позички, 2-го дистрикту, над бюрами для чужих народностий.

Повагу д. Ганса Ріґа можна уважати за вислів совістности бизнесу Henry L. Doherty & Co.

SIGNIFICANT DEVELOPMENT IN INVESTMENT FIELD.

It is notable that there is one point upon which political economists agree —there is no need to preach abstract thrift to our great foreign born population. Thrift is second nature to these people—an instinct bred of long generations of hard work and necessity.

This was demonstrated in a most striking manner during the Liberty Loan campaigns when over 45% of the individual subscribers were of foreign birth or immediate extraction, their total subscriptions amounting to approximately $4,800,000,000.

When the Treasury Department sought to gain the support of the 30,000,00 foreign language speaking people in this country Hans Rieg, long known as a leader and a powerful influence in this field, was placed in charge of the Foreign Language Division of the Liberty Loans at Washington.

He built up a nation wide organization which had to meet and overcome the clashing racial feeling and misunderstanding, the sharp passions and thoughtless prejudices of the war period. That he succeeded, is shown by the results as noted above.

After the Armistice, Mr. Rieg remained in the Government services for a time and later undertook special work on behalf of various racial groups and nations, notably the furtherance of the Polish Government Loan in this country, through the People's Industrial Trading Corporation.

Through his championship of the foreign born and foreign language speaking population, Mr. Rieg has come to enjoy their respect and confidence to an extent that has seldom, if ever, been equalled. This he has gained by absolute probity, fairness and understanding—a confidence that has never been abused.

Hence, when Henry L. Doherty, the veteran investment banker, sought a man to open a new field of investors among the foreign language speaking millions the choice naturally fell upon Hans Rieg.

These people have money—not in large sums but tremendous in the aggregate. Despite their great investment in Liberty Bonds, despite the large amounts which they have sent abroad to relieve suffering among their relatives, despite the money of which they have been mulcted by nefarious stock-selling schemes, they still have money—more than ever before. The Savings Bank deposits prove it.

Now it is proposed to turn and to direct this stream—to turn it from flowing out of the country and out of legitimate channels, and to direct it into constructive channels where it will help in the upbuilding of the nation.

This is the task which Hans Reig has determined to accomplish—and the Doherty organization has given him a free field with ample facilities and backing.

Hans Rieg is a personality. Born in Alabama, he was educated in this country and in Europe. A graduate of Heidelberg University, holder of two Doctor's degrees, he is a notable linguist, speaking most modern Europe languages fluently.

His knowledge of diverse racial characteristics is not confined to his extensive observations and associations in this country, but is rounded by his wide experience in Europe and his travels in all parts of the world.

This forceful, confidence-inspiring man—a big man, mentally and physically—has undertaken a giant's task, but he brings to it a giant's strength. (Огол.).

McKEES ROCKS, PA.

Заходом **читальні ім. Т. Шевченка** в McKees Rocks, Pa., відограється представленнє **В НЕВОЛІ ТЕМНОТИ,** комедія в 3-ох актах з життя наших виселенців в Америці, **в неділю, дня 12. червня 1921 р.** в Українськім Народнім Домі в McKees Rocks, Pa. Початок о годині 7. вечером. Вступ по 50 і 35 цнт. Весь дохід призначений на будову нової церкви. 34-35

На се представленнє запрошує всіх Українців з місцевости і околиці

Комітет Читальні.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Димитрія, від. 301, повідомляє, що мітинґ відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 12. червня, в гали церковній при ул. Ірі і Робі. Неявившийся на тім мітинґу член запалтить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — К. Прокіп, предс.; В. Мельник, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів тов. „Єдність", від. 163, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, 12. с. м., о годині 3-тій пополудни, в гали звичайній під числом 1013 N. 3th St. Позаяк є много важних справ до полагодження, як також вибір секретаря, проте присутність кождого члена єсть конечна. Неявившийся член підлягає карі 50 цнт., а урядник $1.00. — Т. Сорока, предс.; І. Патучко, секр.; П. Колодчак, кас.

ОБУРН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 283, подає до відома, що піврічний мітинґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 12. червня, в гали церковній. Будеться принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше будуть суспендовані. Котрий член не явиться на тім мітинґу, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — І. Гулинецький, предс.; М. Денеґа, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. Отсим повідомляється всіх членів тов. ім. Івана Франка, від. 93, що піврічний мітинґ відбудеться 12. червня, о годині 2.30 пополудни. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих, аби на той мітинґ прибули, бо будуть важні справи до полагодження. Довжники мають вирівнати всі свої залеглости, бо инакше будуть суспендовані. Неприсутний на тім мітинґу член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Солодкий, предс.; М. Прус, секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за місяць май 1921.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	355.75	143.	44.42
2.	110.08	144.	50.45
3.	49.57	145.	38.62
4.	67.88	146.	58.23
5.	40.00	147.	142.03
6.	26.77	148.	10.04
7.	149.26	149.	41.39
8.	23.65	150.	9.05
9.	86.30	151.	39.08
10.	344.27	152.	19.57
11.	4.44	153.	17.01
12.	109.83	154.	46.95
13.	42.37	155.	182.00
14.	35.42	156.	32.42
15.	26.81	157.	38.48
16.	35.56	158.	7.85
17.	30.54	159.	31.97
18.	118.20	160.	75.30
19.	13.69	161.	43.74
20.	97.41	162.	29.84
21.	23.83	163.	36.20
22.	49.17	164.	35.23
23.	19.61	165.	142.11
24.	77.59	166.	30.47
25.	24.34	167.	14.26
26.	19.08	168.	99.94
27.	60.96	169.	22.70
28.	117.00	170.	165.45
29.	108.51	171.	39.00
30.	34.26	172.	42.38
31.	9.01	173.	27.96
32.	25.43	174.	40.00
33.	26.58	175.	76.23
34.	71.17	176.	24.65
35.	24.19	177.	10.52
36.	31.46	179.	169.92
37.	19.40	180.	29.24
38.	205.80	181.	75.09
39.	56.51	182.	45.77
40.	12.96	183.	12.18
41.	52.93	184.	10.60
42.	87.58	185.	29.44
43.	16.11	186.	70.87
44.	63.12	187.	35.33
45.	95.41	188.	9.84
46.	26.38	189.	9.33
47.	16.71	190.	11.45
48.	77.79	191.	40.90
49.	7.35	192.	20.07
50.	23.40	193.	125.15
51.	48.92	194.	7.15
52.	19.86	195.	33.11
53.	38.87	196.	38.57
54.	17.90	197.	28.65
55.	59.73	198.	34.36
56.	55.83	199.	15.66
57.	62.64	200.	59.57
58.	31.00	202.	18.81
59.	48.15	203.	50.26
60.	8.30	205.	13.90
61.	95.44	206.	147.88
62.	70.19	207.	28.64
63.	232.94	208.	22.70
64.	41.03	209.	118.61
65.	142.27	210.	35.49
66.	60.66	211.	57.32
68.	18.45	212.	11.56
67.	62.51	213.	180.05
69.	83.55	215.	38.68
70.	214.38	216.	24.66
71.	16.65	217.	167.08
72.	29.92	218.	161.56
73.	19.43	219.	28.72
74.	14.00	220.	141.43
75.	45.01	221.	207.29
76.	166.99	222.	12.72
77.	49.30	223.	102.61
78.	133.15	224.	14.55
79.	9.47	225.	23.06
80.	27.00	226.	19.77
81.	117.25	227.	35.06
82.	28.47	228.	41.57
83.	65.43	229.	142.63
85.	91.57	230.	114.80
86.	81.96	232.	17.28
87.	70.68	233.	47.22
88.	15.16	234.	121.47
89.	15.79	235.	65.17
90.	63.15	236.	26.78
91.	150.18	237.	114.86
92.	14.02	239.	144.72
93.	22.31	240.	31.39
94.	44.52	241.	43.19
95.	42.58	242.	21.62
96.	144.07	242.	58.94
98.	112.67	244.	23.61
99.	118.09	245.	77.38
100.	38.40	246.	19.72
101.	46.42	247.	154.35
102.	231.91	248.	59.89
103.	50.49	249.	29.10
104.	146.71	250.	16.37
105.	79.27	251.	49.40
106.	139.89	254.	99.89
107.	54.20	255.	60.69
108.	57.58	256.	13.14
109.	109.04	258.	29.73
110.	26.91	259.	114.71
111.	19.75	262.	15.90
112.	137.94	263.	17.29
113.	62.84	270.	133.25
114.	46.95	273.	33.68
115.	21.78	274.	93.79
116.	9.82	276.	219.96
117.	74.65	277.	25.69
118.	71.09	278.	41.10
119.	31.20	282.	67.94
120.	96.04	283.	72.16
121.	48.58	286.	40.17
122.	12.50	288.	68.03
123.	35.00	290.	24.62
124.	44.20	291.	25.47
125.	18.07	292.	83.29
127.	69.90	295.	92.75
128.	31.04	296.	88.96
129.	15.48	300.	245.16
130.	144.37	301.	96.89
131.	72.68	303.	13.01
132.	102.43	308.	84.10
133.	136.51	314.	9.49
134.	23.47	315.	8.06
135.	132.71	316.	125.49
136.	118.09	317.	44.72
137.	60.46	318.	32.84
138.	24.51	320.	32.05
139.	28.54	321.	52.43
140.	44.28	323.	49.37
141.	13.71	324.	47.70
142.	103.49	326.	85.22

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
330.	83.65	369.	71.83
332.	30.40	370.	94.25
336.	103.24	371.	48.20
338.	205.89	373.	42.95
339.	58.43	379.	51.16
341.	72.54	380.	28.06
342.	68.36	381.	16.38
344.	15.90	384.	102.41
347.	26.55	385.	71.57
350.	50.23	388.	85.83
351.	19.18	391.	22.46
354.	36.34	392.	7.95
355.	31.28	393.	30.08
357.	20.76	396.	67.52
363.	51.51	400.	35.29
364.	55.57	401.	23.23
365.	49.43	402.	14.93
367.	54.65		

Процент від бондів	3.268.13
Процент з банків	107.94
Звернена позичка „Свободи"	1.000.00
Звернено до адміністраційного фонду часть другу з конвенційного, позичиних на видатки 15-ої гол. конвенції	2.000.00
Разом	25.580.36

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Катерина Савчук, в. 104	1.000.00
Андрій Кобра, в. 229	944.70
Петро Ґребович, в. 339	1.000.00
Марія Петрочко, в. 86	500.00
Петро Гаврилюк, в. 369	500.00
Йосиф Вадяк, в. 342	1.000.00
Йос. Свічевський, в. 27	500.00
Григ. Турчиняк, в. 45	1.000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Петро Климишин, в. 5	25.00
Хихайло Яцула, в. 7	50.00
Іван Борис, в. 26	50.00
Антін Скарняк, в. 38	100.00
Йосиф Коґут, в. 43	100.00
Франко Депута, в. 81	50.00
Мих. Скаськів, в. 69	50.00
Павло Пастернак, в. 143	100.00
Петро Гринишак, в. 196	25.00

Виплати з фонду сирітського:

Теодор Сирко, в. 171	100.00
Александра Гриньків, в. 161	300.00

Розходи адміністраційні:

„Свобода" за орґан	2.911.50
Платня гол. уряду	445.00
Канцелярійні видатки	61.43
„Свобода" за друки і додаток до статута	549.75
„Свобода" за книжочки платничі	356.75
За опал, світло і чищеннє льокалю за 3 місяці	60.00
Кошта подорожі в справі посмертних виплат	27.00
Податок доходовий	291.60
Асеґновано з фонду народного цїли закупна книжок з Европи	1.000.00
Позичка на інвестмент	7.000.00
Звернено з фонду конвенційного до адміністраційного часть другу конвенційних розходів	2.000.00
Разом	22.097.73

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінц. місяця цвітня	185.073.28
Прихід за май	25.580.36
Разом	210.653.64
Розхід за май	22.097.73
Готівка з кінцем мая остає	188.555.91

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	188.555.91
Морґечі	53.470.00
Бонди	336.812.50
Реальність	19.500.00
Друкарня	29.500.00
Разом	627.838.41

Стан довжний:

Фонд посмертний	338.843.79
„ резервовий	149.397.17
„ адміністрац.	26.741.71
„ запомоговий	7.593.24
„ народний	253.41
„ конвенційний	840.17
„ сирітський	104.168.92
Разом	627.838.41

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів даєсь відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

Ціна одної стрічки 10 центів.

PITTSBURGH, S. S., PA.

В неділю, дня 12. червня 1921 о год. 7-мій вечером в парохіяльній галі на 7th St., S. S. Pittsburgh, Pa., буде віґране дуже поучаюче представленнє **ДУШОГУБКА,** драма в 4-ох діях, написав Т. Н. Трушевський. Режисер С. Ягелло. 33-34

NEW YORK, N. Y.

Українські Музичні Товариства: **ім. О. Нижанковського в Джерзи Сіти, й ім. М. Лисенка в Нюарку,** устроюють **ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ І БАЛЬ в суботу, дня 11. червня 1921 р.** в салі Українського Народного Дому, 217-219 Е. 6-та улиця в Ню Йорку. Початок точно о год. 8-ій вечером. Вступ 75 цнт.

Родимці! Прийдіть громадно на заповіджений висше концерт і баль, та тим способом дайте охочим людям спромогу розвивати сі два музичні товариства. 30,2,4

Позаяк за спеціяльним дозволом галя балева може бути ужита до 2-ої годині в ночи, присутні гості будуть мати вельми добру нагоду погуляти весело при звуках звісної, милої і великої банди зложеної з 40 музикантів, яка певно добре вивяжеться, бо вона остає під школою і управою п. М. Едельмана.

PHILADELPHIA, PA.

За старанием читальні ім. Т. Шевченка, устроюєся **в неділю, 12. червня 1921 р. ВЕЛИКИЙ ПІКНІК** на „Louis Farm". Вступ вільний. Початок о 10. годині з раня. Чистий дохід призначений на голодуючих в Галичині. 34

Родимці! Заряд читальні докладає всяких старань, щоби пікнік випав як найгарнійше. Рівнож сподієся, що загал Українців філядельфійських охотно прибуде, тимбільше, що весь дохід призначений для нещасних калік, вдів і сиріт, котрі терплять нужду, холод і голод, а не піддаются тиранам Ляхам. Тож всі на пікнік, свіжий воздух. Першорядна музика, смачні перекуски, веселі забави, співи, все те буде для Вас. **Заряд Читальні.**

ФАРМИ!